Ղազարոս Աղայեանի հետ միասին ծնվել էր նաև մի աղջիկ, որ մեռավ մանուկ հասակում։ Ծնողները նրան թաղեցին Ղազարոսի ծննդավայրում՝ Ալաշկերտի գավառի Մեծ Մանթաշ գյուղում։ Ղազարոսի մայրը, Մարիամ անունով, մեռավ 1873 թվականին, երբ նրա որդին ընդամենը երեք տարեկան էր։ Հայրը՝ Աղա Ղազարը, ապրեց մինչև 1885 թվականը։

Ղազարոսի մանկությունն անցավ Մեծ Մանթաշում։ Նա հիշում էր, թե ինչպես հայրը տանում էր իրեն հարևան գյուղերի հանդերը, ուր նրանք ոչխար էին արածեցնում։ Ղազարոսը հիշում էր նաև, թե ինչպես հայրը նրան սովորեցնում էր ոչխարների անունները, ինչպես նա ուսուցանում էր նրան գյուղական աշխատանքները։

— Ղազար, ասա՝ ա, բ, գ, դ, ե, զ։

— Ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, ը, թ, ժ, ի, լ, խ, ծ, կ, հ, ձ, ղ, ճ, մ, յ, ն, շ, ո, չ, պ, ջ, ռ, ս, վ, տ, ր, ց, ու, փ, ք, օ, ֆ։

— Ապրես, Ղազար ջան, ասաց հայրը, ուրախանալով, որ որդին այդքան արագ սովորեց տառերը։

Ղազարոսը հիշում էր նաև, թե ինչպես հայրը նրան տանում էր Ալաշկերտ՝ ուխտի։ Ալաշկերտի վանքը Ղազարոսի համար մեծ հետաքրքրություն էր ներկայացնում։ Նա հիանում էր վանքի գեղեցիկ շինություններով, նրա մեծ գմբեթով, որի վրա խաչ էր փայլում։ Ղազարոսը հարցնում էր հորը, թե ինչու են վանքի պատերը այդքան հաստ, ինչու են պատուհանները այդքան փոքր։ Հայրը բացատրում էր նրան, որ վանքը պաշտպանական ամրոց է եղել, որ այնտեղ ապրել են ոչ միայն վանականները, այլև գյուղացիները, երբ թշնամին հարձակվել է գավառի վրա։

Ղազարոսը հիշում էր նաև, թե ինչպես հայրը նրան տարավ Ալաշկերտի մեծ տոնավաճառը։ Այնտեղ հավաքվել էին հարյուրավոր մարդիկ՝ գյուղացիներ, քոչվոր քրդեր, վաճառականներ։ Ղազարոսը զարմացած նայում էր այդ բազմությանը, լսում էր տարբեր լեզուների խառնաշփոթը, տեսնում էր տարբեր ապրանքներ։

Ղազարոսի մանկության տարիները անցան հոգսերի ու աշխատանքի մեջ։ Նա օգնում էր հորը տնային գործերում, արածեցնում էր ոչխարները, ջուր էր բերում աղբյուրից։ Ղազարոսը սիրում էր գյուղական կյանքը, սիրում էր բնությունը, սիրում էր իր հայրենի գյուղը։

Ղազարոսի հայրը՝ Աղա Ղազարը, մեռավ 1885 թվականին, երբ Ղազարոսը տասներկու տարեկան էր։ Հայրը հիվանդացավ տիֆով և մեռավ տասը օրվա ընթացքում։ Ղազարոսը մնաց որբ։ Նրան տարավ իր մոտ հորաքույրը՝ Մարիամ անունով մի կին, որը ապրում էր Ալաշկերտի գավառի Ծաղկավան գյուղում։

Ծաղկավանում Ղազարոսը ապրեց հորաքրոջ ընտանիքում։ Նրա հորաքրոջ ամուսինը՝ Մկրտիչ անունով մի մարդ, զբաղվում էր երկրագործությամբ և անասնապահությամբ։ Ղազարոսը նրանց մոտ ապրեց մինչև տասնչորս տարեկան դառնալը։ Այդ տարիների ընթացքում նա օգնում էր հորաքրոջ ամուսնուն տնային գործերում, արածեցնում էր անասունները, ջուր էր բերում աղբյուրից։ Ղազարոսը սիրում էր գյուղական կյանքը, սիրում էր բնությունը, սիրում էր իր հայրենի գյուղը։

Ղազարոսի հորաքրոջ ամուսինը՝ Մկրտիչ, մեռավ 1887 թվականին։ Նրա մահից հետո Ղազարոսը մնաց հորաքրոջ մոտ, որը նրան սիրում էր որպես իր սեփական զավակը։ Ղազարոսը նրան անվանում էր մայրիկ։ Հորաքրոջ մահից հետո Ղազարոսը մնաց հորաքրոջ որդիների՝ Գրիգորի և Սարգսի հետ։ Նրանք միասին աճեցին, միասին աշխատեցին, միասին ուրախացան և միասին տխրեցին։

Ղազարոսի մանկության տարիները անցան Ալաշկերտի գավառի գյուղերում։ Նա հիշում էր, թե ինչպես հայրը նրան տանում էր Ալաշկերտի վանքը՝ ուխտի։ Ալաշկերտի վանքը Ղազարոսի համար մեծ հետաքրքրություն էր ներկայացնում։ Նա հիանում էր վանքի գեղեցիկ շինություններով, նրա մեծ գմբեթով, որի վրա խաչ էր փայլում։ Ղազարոսը հարցնում էր հորը, թե ինչու են վանքի պատերը այդքան հաստ, ինչու են պատուհանները այդքան փոքր։ Հայրը բացատրում էր նրան, որ վանքը պաշտպանական ամրոց է եղել, որ այնտեղ ապրել են ոչ միայն վանականները, այլև գյուղացիները, երբ թշնամին հարձակվել է գավառի վրա։

Ղազարոսը հիշում էր նաև, թե ինչպես հայրը նրան տարավ Ալաշկերտի մեծ տոնավաճառը։ Այնտեղ հավաքվել էին հարյուրավոր մարդիկ՝ գյուղացիներ, քոչվոր քրդեր, վաճառականներ։ Ղազարոսը զարմացած նայում էր այդ բազմությանը, լսում էր տարբեր լեզուների խառնաշփոթը, տեսնում էր տարբեր ապրանքներ։

Ղազարոսի մանկության տարիները անցան Ալաշկերտի գավառի գյուղերում։ Նա հիշում էր, թե ինչպես հայրը նրան տանում էր Ալաշկերտի վանքը՝ ուխտի։ Ալաշկերտի վանքը Ղազարոսի համար մեծ հետաքրքրություն էր ներկայացնում։ Նա հիանում էր վանքի գեղեցիկ շինություններով, նրա մեծ գմբեթով, որի վրա խաչ էր փայլում։ Ղազարոսը հարցնում էր հորը, թե ինչու են վանքի պատերը այդքան հաստ, ինչու են պատուհանները այդքան փոքր։ Հայրը բացատրում էր նրան, որ վանքը պաշտպանական ամրոց է եղել, որ այնտեղ ապրել են ոչ միայն վանականները, այլև գյուղացիները, երբ թշնամին հարձակվել է գավառի վրա։

Ղազարոսը հիշում էր նաև, թե ինչպես հայրը նրան տարավ Ալաշկերտի մեծ տոնավաճառը։ Այնտեղ հավաքվել էին հարյուրավոր մարդիկ՝ գյուղացիներ, քոչվոր քրդեր, վաճառականներ։ Ղազարոսը զարմացած նայում էր այդ բազմությանը, լսում էր տարբեր լեզուների խառնաշփոթը, տեսնում էր տարբեր ապրանքներ։

ԴԱՍԱՎՈՐ ԾԱՂԻ ՎԱՄՆԱՑ — 1873 ՅՈՒՆՎԱՐԻ 13 — ՎԱՅԵՐԵՆԱԳԻՐ — ԹԻՎ 146

ՊԵՏՔ Է 50 ՓԱՐԱ

Մեղուն Մեծրուն պատմեց ձկներուն ու Մեծմեծիկներուն թէ Տէրտէրն ալ ելած է վերև, Տէրտէրն ալ ուրիշ չէ, եթէ ոչ Մեծրուն ինքը։ Ձկներուն ամենէն մեծը, որ Մեծրունի ամենամեծ թշնամին էր, Տէրտէրը կուլ տուած էր, ու ան ալ՝ Մեծրունը։ Ձկները, որոնք Մեծրունի ամենամեծ բարեկամներն էին

ՄԱՆԳԱՍ

Թիվ 9 Մարտ 1873

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ցրտերը սկսել են ուժգնանալ։ Ձմեռը ծանր է անցնում աղքատների համար։ Ամեն օր մահացողների թիվը հասնում է 30 հոգու։ Ցրտից մեռնողների մեծ մասը ծերեր են և մանուկներ։ Ուշադրության արժանի է այն հանգամանքը, որ մեռնողների մեծ մասը ոչ թե անտուն մարդիկ են, այլ ունեցող տերեր։ Ցրտից

ՊՈՍՏՈՆ

Ամէն Շաբաթ Առաւօտեան Կը Հրատարակուի

Տարեկան Գինը 6 Տոլար

Վեցամսեայ 3 Տոլար

Առանձին Օրինակը 6 Սենթ

Ամէն Նամակ եւ Դրամական Յանձնարարութիւն Պէտք է Ուղղել Հետեւեալ Հասցէով

THE ARMENIAN REPUBLIC

Published Every Saturday Morning

Subscription Price $6.00 per year

$3.00 for six months

Single Copy 6 Cents

Address all communications and remittances to

THE ARMENIAN REPUBLIC

Boston, Mass.

Entered at the Boston Postoffice as second class matter.

ՄԵՆԱՍՏԱՆ

Ամերիկեան Հանրապետութեան Ներկայացուցիչ Պ. Ռաֆայէլ Փափազեան Ժամանեց Պոսթոն